

Η μεγαλοσύνη του Αλέξανδρου

Δύο εξαιρετικές ομιλίες στα πλαίσια της σειράς Στα μονοπάτια του Ελληνισμού τού Πολιτιστικού Κέντρου «Κωστής Παλαμάς» της ΑΧΕΠΑ ΝΝΟ

του Δρος Βασίλη Αδραχτά

Η σειρά διαλέξεων Στα μονοπάτια του Ελληνισμού/Pathways through Hellenism που διοργανώνει φέτος το Πολιτιστικό Κέντρο της ΑΧΕΠΑ ΝΝΟ «Κωστής Παλαμάς» φιλοξένησε κατά τους μήνες Ιούλιο (Κυριακή 14) και Αύγουστο (Κυριακή 11) τον καθηγητή Ian Worthington και την αναπληρώτρια καθηγήτρια Εύα Αναγνώστου-Λαουτίδη, αντίστοιχα. Το θέμα που ανέπτυξε ο καθ. Worthington αφορούσε τη μεγαλοσύνη του Αλέξανδρου τόσο εν συγκρί-

σει προς τον πατέρα του όσο και υπό το πρίσμα των ευαισθησιών της εποχής μας, ενώ το θέμα της καθ. Αναγνώστου-Λαουτίδη αναφέρονταν στα πολλαπλά επίπεδα αμφισβησίας που συναντά κανείς στη Μήδεια του Ευριπίδη. Και τα δύο θέματα ανήκουν στα άμεσα επιστημονικά ενδιαφέροντα των ομιλητών, που σημαίνει ότι όσοι παραβρέθηκαν στις διαλέξεις τους είχαν τη μοναδική ευκαιρία να ακούσουν τα πιο έγκυρα πράγματα από τους πλέον ειδικούς.

Ο καθ. Worthington αφιέρωσε τη μισή του διάλεξη στην παρουσίαση – ως έναν βαθμό αναμενόμενη, θα έλεγε κανείς – της μεγαλοσύνης του Αλέξανδρου, για τους λόγους που όλοι μας λίγο-πολύ γνωρίζουμε. Το πρωτότυπο ήταν το άλλο μισό της διάλεξής του, το οποίο ούτε λίγο ούτε πολύ ήταν τεχνέντως μία αποδόμηση και υπονόμηση της παραδομένης άποψης περί μεγαλοσύνης του Αλέξανδρου. Προκαλώντας μία εσωτερική ένταση στην ίδια του την ομιλία ο καθ. Worthington προβληματοποίησε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα λεγόμενά του. Τα δε ερωτήματα που έθεσε ήταν προκλητικά και σαφή: Σήμερα θα θεωρούνταν ο Αλέξανδρος μέγας και τρανός για τους ίδιους λόγους που τον θεώρησαν τέτοιο οι παλαιότεροι; Άραγε ποιος ήταν πιο μεγάλος, ο πατέρας ή ο γιος, ο Φίλιππος ή ο Αλέξανδρος; Χωρίς τελικά να αμφισβητήσει τη μεγαλοσύνη του Αλέξανδρου, ο καθ. Worthington έφερε στο προσκήνιο το δίκαιο αίτημα της μεγαλοσύνης του Φιλίππου. Με άλλα λόγια, ας μην αφήνουμε πια τη σκιά του θεοπέσιου γιου να αποκρύπτει τον ένδοξο πατέρα...

Ο καθ. Worthington θεωρεί ότι ενώ ήταν

πολλοί εκείνοι που επηρέασαν τη διαμόρφωση της προσωπικότητας και των οραματισμών του Αλέξανδρου, κανείς δεν ξεπέρασε εν προκειμένω τον πατέρα του. Πολύ περισσότερο απ' όσο ο Αριστοτέλης ή ακόμα και η Ολυμπιάδα, φαίνεται ότι ο Φίλιππος ήταν εκείνος που άφησε ανεξίτηλη πάνω στον Αλέξανδρο τη σφραγίδα του. Άλλωστε, όλα όσα πέτυχε ο Αλέξανδρος δεν ήταν παρά υλοποίηση των μεγαλεπήβολων σχεδίων που πρώτος είχε καταστρώσει ο βασιλιάς Φίλιππος. Βέβαια, όλοι μας ξέρουμε πολύ καλά ότι δεν αρκεί να είναι ο πατέρας μέγας για να βγει και ο γιος τέτοιος. Πρέπει να το έχει και ο γιος μέσα του, που λέμε. Από την άλλη, ακόμα κι αν δεχθούμε την προοπτική θεώρησης που υιοθετεί ο καθ. Worthington – και προσωπικά πιστεύω ότι πρέπει να τη δεχθούμε – αυτό σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι βρήκαμε επιτέλους το πολυπόθητο ερμηνευτικό κλειδί που μπορεί να μας ανοίξει την πόρτα της κατανόησης του φαινομένου «Αλέξανδρος». Σημαίνει απλά ότι καταφέραμε να ρίξουμε λίγο ακόμα φως πάνω στο μυστήριό του...

Με τη σειρά της, η καθ. Αναγνώστου-Λαουτίδη μάς πρόσφερε μία περιεκτική και ταυτόχρονα διεισδυτική εικόνα της Μήδειας στην ομώνυμη τραγωδία του Ευριπίδη. Ξεκινώντας από το αναγκαίο ερμηνευτικό πλαίσιο του αργοναυτικού μυθικού κύκλου, επεσήμανε τις καινοτομίες του Ευριπίδη και ανέλυσε τις διάφορες μορφές με τις οποίες αρθρώνεται η αμφισβησία του φύλου στην περίφημη τραγωδία του. Το εξαιρετικά ενδιαφέρον με την τελευταία είναι ότι ο Ευριπίδης προβάλλει αυτήν την αμφισβησία, αφενός μεν σε οργανική συνάφεια με τα κοινωνικο-πολιτικά δεδομένα της εποχής του, αφετέρου δε σε πολλαπλή σχέση με μία διαλεκτική ένταση που διατρέχει όλο το κείμενό του. Με άλλα λόγια, επειδή ακριβώς ο Ευριπίδης γράφει σε μία εξαιρετικά τεταμένη ιστορική συγκυρία (το 431 ΠΚΧ, τουτέστιν, την πρώτη χρονιά του Πελοποννησιακού Πολέμου), γι' αυτό και η τραγωδία του είναι γεμάτη από συγκρούσεις και αντιφάσεις που στην περίπτωση του φύλου λαμβάνουν τη μορφή της αμφισβησίας. Επομένως, πρόκειται για ένα φαινόμενο που είναι πολύ πιο εκτεταμένο από όσο η λογοτεχνική/καλλιτεχνική του απόδοση.

Ένα δεύτερο, εξίσου ενδιαφέρον σημείο που ανέδειξε η καθ. Αναγνώστου-Λαουτίδη είναι η φύση της τραγικότητας που βλέπουμε

NSW SCHOOL OF LANGUAGES

Learn locally. Communicate globally.

NSW GOVERNMENT Education

Αγαπώ τη γλώσσα μου και μαθαίνω Ελληνικά!

- Αν αποφάσισες να δώσεις Ελληνικά για το HSC στο Year 11-12
- Αν θέλεις να συνεχίσεις τα Ελληνικά στο Year 9-10
- Αν θέλεις να βελτιώσεις τις γνώσεις σου στην ελληνική γλώσσα για πιο σίγουρη επαγγελματική αποκατάσταση

Το NSW School of Languages είναι το δημόσιο ανοικτό γυμνάσιο με ειδίκευση στην εκμάθηση γλωσσών από απόσταση. Σας δίνει τη δυνατότητα να μάθετε Ελληνικά από το σχολείο σας. Το μόνο που χρειάζεστε είναι έναν υπολογιστή και ένα τηλέφωνο.

Το έμπειρο διδακτικό προσωπικό μας, σας βοηθάει μέσω διαδραστικών διαδικτυακών μαθημάτων υποστηριζόμενα από τηλεφωνικά μαθήματα καθώς και από ορισμένες δια ζώσης διδασκαλίες (πρόσωπο με πρόσωπο).

Οι γλώσσες διευρύνουν τους ορίζοντές σου!

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας: <http://www.nswschoollang.schools.nsw.edu.au> ή τηλεφωνήστε μας στο (02) 93814800.

Δεχόμαστε εγγραφές για το 2020 τώρα!

35 West Street, Petersham 2049 | Phone: (02) 9381 4800

Email: NSWSchoolLang.school@det.nsw.edu.au | www.nswschoollang.schools.nsw.edu.au

στη Μή
όψεως
γαλειό
έκαναν
στα μά
ας και
μα τι ε
μθούμ
η αιμο
Αναγν
στηρίζ
έννοια
τις επι
του στ
μείο π
ζε να π
τραγικ
τα φα
στο βά
δικαιο
οποίας
του Ιά
Και στη
ερωτή
έγινε μ
πάντα
«Κωστή
επέδω
λαμβάν
μονοπ
πρώτο
νικά Τ
διάλεξ
σημείο
με τις
Ένωσπ
της διά